

CADA CASA, UN MÓN

UNA CASA DAMUNT D'UN PRAT És un volum rectangular amb un sol espai diàfan

TEXT CRISTINA ROS • FOTOS MARC TORRA I PEP SAU

CASA RETINA
ARNAU ESTUDI D'ARQUITECTURA
ARNAU VERGÉS TEJERO
(SANTA PAU)

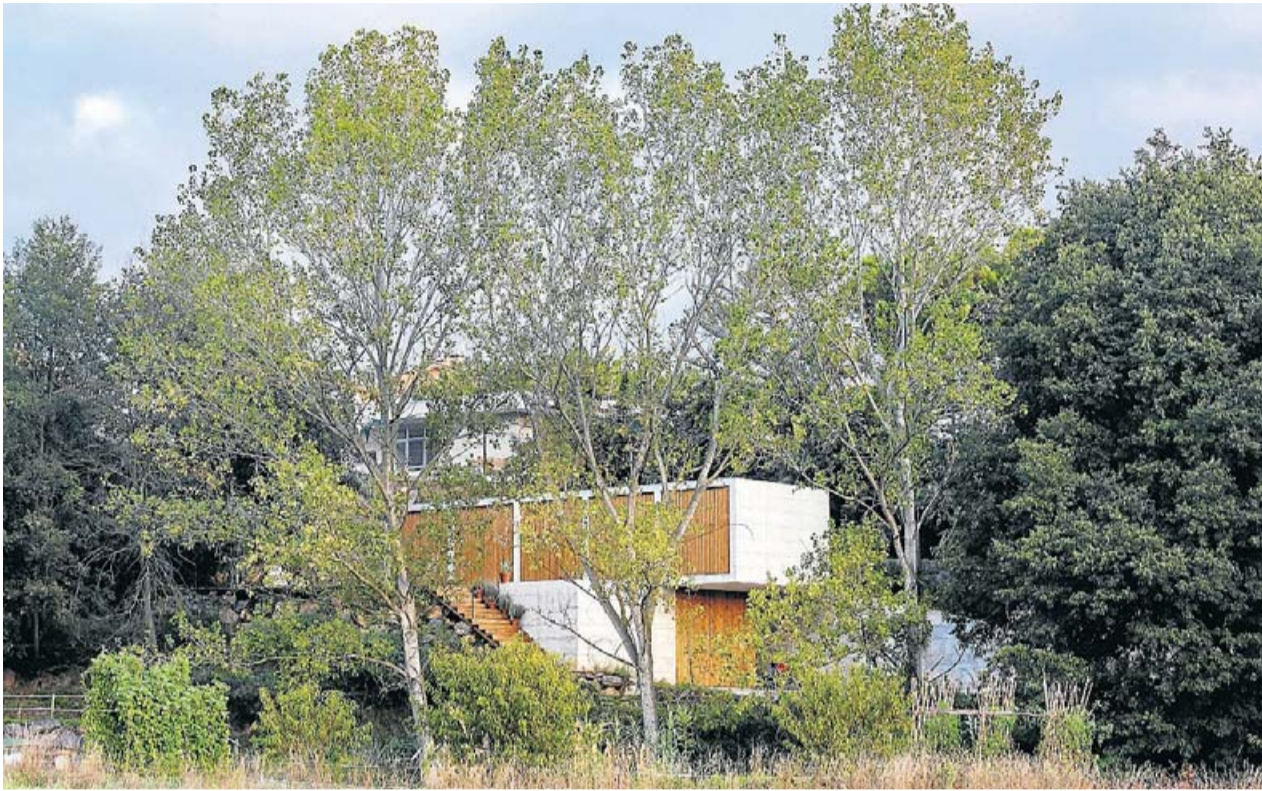
És austera i de dimensions molt discretes. Els 67 metres quadrats que té l'espai destinat a habitatge de la Casa Retina ofereixen tot el que necessita per viure una parella i els seus dos fills. Es podria dir que són metres quadrats molt generosos perquè la mateixa concepció de la casa, molt pensada per al lloc on s'aixeca, multiplica infinitament l'experiència que és viure-hi.

L'autor, l'arquitecte Arnau Vergés Tejero, fundador d'Arnau Estudi d'Arquitectura, la va fer per a la seva família, al límit d'un prat a tocar del nucli medieval de Santa Pau, a la Garrotxa. Pensaven passar-hi només els caps de setmana, els estius i altres períodes de vacances. Els metres quadrats justos, un sol espai diàfan com a habitatge, materials senzills i molt oberta al paisatge: amb això n'hi havia prou. Però poc temps després d'haver-la acabat es va decretar la pandèmia de la covid i s'hi van confinar. En aquells mesos d'estada van comprovar que aquella casa i aquell lloc eren el que volien per viure, que ja no en volien marxar més. Així, el que havia de ser un refugi familiar per gaudir temporalment d'un contacte directe amb la natura s'ha convertit en el seu projecte de vida.

UN PRAT DAMUNT D'UN PRAT

També la parcel·la es va adaptar a aquest projecte de vida. Explica l'arquitecte i també usuari de la casa que, davant del gran desnivell que té la parcel·la, podria haver optat per fer una casa amb un volum que s'hi adaptés. Però va decidir preparar el terreny perquè no només la casa fos un espai pla, sinó també el jardí més pròxim a l'habitatge, una zona per jugar els nens, per sembrar-hi, per menjar-hi o per banyar-se a la petita piscina, que és un element de continuïtat tant per a l'interior de la casa com per al petit prat que s'ha construït adjunt. Perquè Arnau Vergés va optar per crear una base, una mena de feixa o marjanda que, a més d'incloure el garatge, un taller i espai per a emmagatzematge, servís de base per a aquest prat que se situa pràcticament al nivell de la casa. Un prat de dimensions reduïdes, però que se situa damunt d'un dels costats que limiten un prat immens que és la vall a la qual té oberta la mirada.

Serveix de base del prat i de la bassa, però sobretot serveix de suport a la caixa rectangular que és pròpiament l'habitatge. Des del prat, mig amagada entre els pollancre i la vegetació de la ribera, la Casa Retina, tant si és oberta com tancada, es veu com una arquitectura molt neutra, de línies i materials sen-

Oberta i tancada, més que una manera de mirar el paisatge

La Casa Retina deu el nom a la manera singular que té d'obrir-se i de tancar-se, amb cinc grans persianes de fusta que es dobleguen fins a convertir-se en un petit porxo. "Són com parpelles", diu l'arquitecte Arnau Vergés. De fet, el volum superior de la casa, que és la part habitable, és com una caixa fotogràfica que només s'obre a la part del davant per a una observació ampla i generosa del prat.

zills: un formigó de textura aspra encofrat amb la mateixa fusta de pi amb la qual s'han fet els mobles. Això sí, amb una façana gairebé del tot transparent, amb cinc grans portals i portes corredisses de vidre que deixen la casa totalment oberta. Aprofita l'avantatge de mirar cap al sud per regular l'entrada del sol amb unes persianes que, aixecades, a l'hivern faciliten que la casa s'escalfi de pressa, mentre que a l'estiu matisen l'impacte solar. L'austeritat d'aquest habitatge passa també per haver aconseguit tenir una bona sensació tèrmica amb una sola estufa.

I és que aquest espai de 67 metres quadrats té les funcions mínimes d'un habitatge. Sense parets, només amb mobles o construccions de tauler de fusta de pi com a separacions, l'espai diàfan conté una sala central on estar-se, cuinar, menjar, jugar o estudiar, i dos dormitoris: el de la parella, a un costat, i el dels fills, a l'altre. Dins el mur gruixut que aïlla la casa del nord, hi ha el bany i l'entrada. "Ens agrada viure així i aquí", diu l'arquitecte, que admet que el fet d'haver concebut la seva pròpia casa li ha permès treballar amb més llibertat. Ell, en tot cas, quan parla de la Casa Retina sol posar l'accent en el que ofereix: "Contemplar amb la voluntat de retenir per sempre aquest paisatge preciós que encara no ha canviat". ●

